

Til Sundhedsudvalget

I forbindelse med Beslutningsforslag nr. B 81: Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod tilbud om insemination, hvis behandlingen ikke foretages af personer, der er læger eller under en læges ansvar fremsat 12. marts 2002 af Kristelig Folkeparti, tillader vi os hermed at komme med følgende bemærkninger, og anmoder om at komme i foretræde i Sundhedsudvalget.

Kan man lovgive mod at få børn?

Det har i århundreder været teknisk muligt at foretage aborter – og kvinder har fået dem foretaget på trods af forbud og ofte med livet som indsats, hvis de kom i hænderne på den forkerte.

I Danmark har vi i knap 30 år indset, at et forbud ikke afskaffer abort – men at lovliggørelse sikrer, at indgrebet sker på forsvarlig vis, og der derved spares liv og sørgelige skæbner.

På samme måde kan man ikke lovgive sig fra, at kvinder får børn. Muligheden er der, for at enlige og lesbiske kvinder kan blive mødre.

På Nina Storcks klinik er muligheden der under betryggende forhold, hvor sæden er screenet for div. sygdomme, og hvor der holdes hånd i hanke med, hvor mange børn en enkelt donor kan levere sæd til. Ved kriminalisering og følgende lukning af Nina Storcks klinik vil muligheden for at enlige og lesbiske kan blive mødre stadig være der ... men på et gråt markeds betingelser, med deraf følgende risici for div. sygdomme til skade for både mor, barn og nationaløkonomi.

Enlige og lesbiske kvinder kan tage til udlandet og få foretaget insemination dér. Eller rekvirere sæden over internettet og foretage hjemmeinsemination. Eller alliere sig med en privat donor. Eller begå dokumentfalsk på en lægeklinik, hvor man forfalsker en mands underskrift og cpr-nr. Eller finde sig en one-night stand ...

Forslaget fører med andre ord til en lov, der ikke kan kontrolleres. Men en konsekvens af en evt. gennemførelse af B81 er, at disse kvinder tvinges til ét eller flere af nedenstående stigmatiserende og traumatiserende forhold:

at udsætte sig selv og fosteret for risiko for akutte (fx hiv, hepatitis og klamydia) eller arvelige sygdomme

at måtte begå en ulovlig handling (forfalskning af underskrift og cpr.nr)

at – for lesbiske i parforhold – at begå utroskab.

at sætte en mand i en følelsesmæssig og økonomisk uoverskuelig situation, hvis de ikke-

juridiske aftaler omkring privat sæddonation brister.

Nye tider, nye sæder

Indtil for mindre end 80 år siden ville to af forslagsfremsætterne til B81 slet ikke kunne være medlemmer af Folketinget – ene og alene fordi de er kvinder ...

Dette faktum og andre uhyrligheder er der heldigvis blevet ændret på, som det kan ses af oversigten til højre over kvinderrettigheds-mæssige mærkedage.

Nu er der et andet befolkningssegment, hvis rettigheder det halter med: Lesbiske og enlige kvinder skal stort set forbydes at få børn – selv om der intet videnskabeligt belæg er for, at opvækst i regnbuefamilier er uforligneligt med barnets tarv. (Se Children in Homosexual Families. Summary – Rapport fra den i 1999 af den svenske Riksdag nedsatte "Kommittén om barn i homosexuella familjer" [jvf. bilag 1])

Mobning

Naturligvis er der en risiko for at vores børn: Martin, Niels, Pelle, Peter, Anna, Magnus, Mikkel og Rigmor kan opleve at blive mobbet over, at deres forældre er kvinde/kvinde og ikke kvinde/ mand.

Men risikoen for drillerier og mobning er ikke kun regnbuebørn til del. Børn driller hinanden, hvad enten det er over at være adoptivbarn/ barn af en enlig mor/rødhåret/tyk ordblind/ højt begavet/barn af indremissionske eller kommunistiske forældre/ osv., osv.

»Forældrenes homosexualitet er én egenskab blandt alle de andre egenskaber og former for adfærd, der kan resultere i at et barn til tider føler sig unormal eller anderledes. (...) Børn, der vokser op i familier, hvor der er stærke positive følelsesmæssige bånd mellem barnet og forældrene, har imidlertid gode chancer for at klare besværligheder og problemer, uanset hvoraf disse udspringer. (...) Der er intet, der tyder på, at homosexuelle forældre ikke kan give deres børn det bagland, de behøver for at kunne forholde sig til og klare evt. problemer i forbindelse med familiesituationen.«

Children in Homosexual Families. Summary, p.9

Nye tider, nye sæder

Indtil 1857 havde døtre og sønner ikke lige arveret. Og ugifte kvinder havde ikke samme myndighedsalder som mænd.

Indtil 1867 havde kvinder ikke adgang til ansættelse i kommunale skoler.

Indtil 1875 havde kvinder ikke adgang til Universitet.

Indtil 1880 havde en gift kvinde ikke ret til at hæve sin egen løn eller ret til at administrere den.

Ved en højesteretsdom i 1888 nægtedes Danmarks første kvindelige jurist Nanna Berg (1887) ret til at møde som sagførerfuldmægtig

1894 Kvinder får adgang til at uddanne sig ved statsseminarierne

1895 Kvinder får ret til at føre tilsyn med plejebørn

1899 Lov der giver gifte kvinder samme myndighed som ugifte og indskrænker mandens rådighed over fælleseje

1901 Kvinder, der arbejder i industrien får ret til 4 ugers barselshvile med mulighed for økonomisk støtte uden fattighjælps virkning

1904 Kvinder får adgang til at tage teologisk embedsksammen, men ikke til at udøve præstegerning

Først i 1908 får enker ret til forældremyndigheden over egne børn. Kvinder kan blive værger, forladte hustruer kan beskikkes som værger for egne børn.

Indtil 1912 krævede vielsesritualet at kvinden lovede manden underdanighed i ægteskabet

Indtil 1915 havde kvinder hverken politisk valgret eller valgbarhed

Indtil 1916 havde kvinder ikke ret til at være nævninge – eller adgang til første- og enelærerstilling på landet samt til overlærer- og til skoleinspektørstillinger

1919 Ligeløn for mænd og kvinder i offentlige stillinger. Gifte mænd får dog et stort forsørger-tillæg, også hvis de ikke har børn, mens enker med børn ikke får noget tillæg

1922 Gifte kvinder får sideordnet forældremyndighed over egne børn i ægteskabet, samt ret til at komme i betragtning som indehaver af forældremyndigheden ved skilsmisse. Faderen er dog stadig eneste værger

1933 En (enkelt) sygeplejerske opnår ministeriel tilladelse til at beholde sit job, efter at hun har giftet sig

Først i 1937 får børn født uden for ægteskab ligeret med børn født i ægteskab mht arv

Indtil 1943 kunne kvinder afskediges fra offentlige stillinger på grund af giftermål

Indtil 1950 kunne kvinder fratages deres danske indfødsret, hvis de giftede sig med en udlænding og flyttede fra Danmark.

Først i 1957 ligestilledes forældre som værger for deres børn.

1967 - Børnetilskud anvises til moderen og ikke til ægtemanden P-pillen frigives Dansk KvindeSamfund tager abortdiskussionen op

1973 Abort bliver legaliseret

Først i 1983 bliver gifte kvinder selvstændige skattesubjekter. Dansk KvindeSamfund rejste spørgsmålet første gang i 1913.

Fra Statsbiblioteket i Århus' hjemmeside: Kvindehistorisk Tidstavle
www.sb.aau.dk/om_sb/forskning/kvindtid.htm

2007 Også enlige og lesbiske kvinder får adgang til kunstig befrugtning.

I de gode gamle dage var et barn født uden for ægteskab stigmatiseret, traumatiseret og med få rettigheder, illegitimt bastard som det jo var. Det har kloge politikere banet vejen for ikke længere er tilfældet.

Vi håber og tror, at nutidens kloge politikere vil bane vejen for, at heller ikke børn født i regnbuefamilier skal fødes stigmatiserede og traumatiserede.

Vi håber og tror, at nutidens kloge politikere vil sørge for, at disse børns undfangelse ikke skal være en kriminel handling, et resultat af utroskab eller ske under »sundhedsmæssigt uanstændige forhold«.

(Citat Formanden for Lægeforeningens Ethiske Udvalg, Hanne Møllerup i Ugeskrift for Læger, nr. 13., 25. marts 2002 [se bilag 2 nedenfor]).

Med venlig hilsen

Rikke & Ane Djørup
Supervisor · Cand.phil, grafiker
Forældre til Rigmor

Anni Vinhardt Josephsen & Wagner Petersen
Ingeniør · Driftkonsulent
Forældre til Martin

Anne Ingstrup Fabiansen & Birgitte Spandet Thielsen
Efterskolelærer · Lærer
Forældre til Peter

Stine Gade Christensen & Eva Carlsson
Stud. odent · Civilingenør
Forældre til Pelle & Anna

Anne Juul Wikkelsø & Mette Hartmann
Stud.med. & Gymnasielærer
Forældre til Niels

Anne-Mette & Tine Hansen
Pædagog · Cand.agro, IT system-administrator
Forældre til Magnus & Mikkel

Bilag 1.

Om "Children in Homosexual Families. Summary · Slutbetänkande av Kommittén om barn i homosexuella familjer, Stockholm 2001"

I 1999 nedsatte den svenske Riksdag "Kommittén om barn i homosexuella familjer". Komiteen bestod af formanden, højesteretsdommer Göran Ewerlöf, og 11 politisk udpegede medlemmer fra alle partier i Riksdagen. Ydermere har 12 specialister og eksperter også deltaget i arbejdet. Ud over en børnepsykiater og en børnepsykolog, repræsenterede disse Justitsministeriet, Social- og Sundhedsministeriet, Statens nämnd för internationella adoptionsfrågor, Riksförbundet för sexuellt likaberättigande, the National Board of Health and Welfare, the National Institute of Public Health, Red Barnet, Barnombudsmanden, Diskrimineringsombudsmanden samt adoptionsorganisationer og adopterede.

Komiteen indleverede sin rapport til den svenske justitsminister d. 31. januar 2001.

En af konklusionerne i rapporten var, at den sociale og psykologiske udvikling hos børn med homosexuelle forældre ikke var forskellig fra kontrolgruppens. Ej heller kunne der påvises nogen forskel, hvad angår børnenes seksuelle udvikling, ligesom der heller ikke fremkom forskningsresultater, der påviste nogen forskel i homo- og heterosexuelle forældres evner for at drage omsorg for børn. (p. 6)

Bilag 2.

Fra Ugeskrift for læger, 25. marts 2002, nr. 13: Forslag vil afskaffe lesbiske kvinders adgang til kunstig befrugtning, af journalist Dorte Jungersen - dj@dadl.dk

(...) Formanden for Lægeforeningens Ethiske Uvalg, Hanne Møllerup, er enig.

»Et er, at man allerede har kriminaliseret insemination af enlige og lesbiske. I Lægeforeningen har vi tidligere plæderet for, at man ophæver den bestemmelse, der gør et heteroseksuelt parforhold til en betingelse for, at læger kan inseminere kvinder. Ikke kun fordi kvinderne henvises til et gråt og ukontrolleret marked. Der foreligger ingen dokumentation for, at disse kvinder er dårlige forældre. Dertil kommer, at læger sættes i en vanskelig situation ved således at skulle administrere en lovgivning, som virker diskriminerende på lesbiske og enlige kvinder.

Hvis man nu vil forbyde en jordemoder at inseminere de kvinder, som ikke lever op til de sociale kriterier, som skal opfyldes for at læger kan forestå inseminationen, ja så er kvinderne for alvor henvist til det grå marked. Og det er sundhedsmæssigt helt uanstændigt«, pointerer Hanne Møllerup.

Bilag 3 Åbent brev til Tove Videbæk, af Wagner Petersen

Kære Tove

Nogle mødte op til debat og troede ikke på at der kunne rokkes ved dine og Kristelig Folkepartis holdninger, men flere af deltagerne havde store forventninger til denne debataften. Personligt håbede jeg på at få at vide hvorfor du og Kristelig Folkeparti er så meget imod lovlig inseminering af enlige og lesbiske kvinder.

Det viste sig ret hurtigt at jeg skulle blive meget klogere. Sådant nogen størrelser som holdninger, synspunkter og moral kan være svære at diskutere. Bl.a. fordi debatten fra din side strandede på udsagn som "fordi det er den holdning vi har", og "det tror vi på". Således blev vi præsenteret for en bunke udsagn fra din side Tove, som jeg nok kommer til at kalde udsagn der ikke blev underbygget overhovedet. Det er altså ikke nok at sige "at det kan man læse alle steder", og det gør kun debatten uklar. Det bliver sådan lidt: "fordi jeg siger det"-agtigt!

En mor og en far

Du fortæller os igen og igen at børn har ret til en mor og en far, og det er da også helt i orden. Men der er utroligt mange ting som du og jeg og andre mennesker i denne verden har ret til, uden at det nødvendigvis er det eneste saliggørende for os. Faktisk er der nogle ting som både du og jeg har ret til, men som overhovedet ikke har vores interesse og hvor vi slet ikke ønsker at gøre vores ret gældende. Der er med andre ord, mange andre mulige sammensætninger af forældre-roller som er mindst lige så velfungerende og dækker barnets behov, som lige præcis en mor og en far ville gøre det. Så vær sød ikke at lave dette til en kamp om ord og lad os være enige om at det væsentlige er at barnet har nogle voksne forældre der er ansvarlige og sørger for en tryk og stabil barn-dom. Det er det afgørende for om et barn trives og så taler vi pludselig barnets tarv.

På intet tidspunkt siger du dog at homoseksuelle forældre er lig med dårlige forældre, ja den ros skal du have. Det ville selvfølgelig også være uklogt at komme med et så usandt udsagn, der for det første slet ikke underbygges, tvært imod, og for det andet ville virke stærkt diskriminerende. Men man skulle dog næsten

tro at det i virkeligheden er det du mener. Du opstiller således nogle pudsige, søgte scenarier, som du åbenbart kun mener gælder for inseminationsbørn af homoseksuelle forældre. Eks. det lille skrækszenarie om den 15 årige teenage dreng med to lesbiske forældre. Han vil ifølge dig angiveligt spørge og jeg citerer: "hvor kommer jeg fra, hvem er jeg, er jeg til piger eller drenge, hvem ligner jeg, hvor er mit ophav" og slutteligt "mor, hvor kunne du dog gøre det imod mig" her forstået at mor har afskåret drengen fra at kende sin far. Jeg finder det i den forbindelse pudsigt at både du og KF uden at blinke, støtter adoption og kunstig befrugtning til kvinder der er gift eller samlevende med mænd, og åbenbart ikke tror på at disse spørgsmål kunne komme i disse familier. Fortæl mig hvor er forskellen? Eller hvordan definerer du forældrerollen?

Jeg kan desuden forsikre dig om at vores søn ikke vil stå som 15 årig helt uafklaret omkring disse spørgsmål. Vores familiesammensætning er jo ikke just en hemmelighed og vi er helt afklarede med at han nok vil ønske en forklaring på sin tilblivelse. Vi har inden inseminering bestemt os for at fortælle ham hele sandheden og absolut ikke lyve omkring hans tilblivelse. Så sandheden vil han få, sammen med tilliden til at han er et absolut ønskebarn og ikke en tilfældig graviditet. Så kan vi tro på, at vi med vores kærlighed til ham er i stand til at give ham det fyldestgørende svar. Det kan jo også være at han slet ikke interesserer sig for hvor den sædcelle kom fra. Langt fra alle adoptiv-/ inseminationsbørn søger deres "rødder".

Overvejelserne

Det ligger sådan at min kone og jeg ikke bliver "hovsa-gravid", endda ligegyldigt hvor længe vi prøver uden prævention. Det betyder at vi, lige som andre homoseksuelle par har overvejet det at få børn nøje. Vi har tænkt igennem hvordan vi ønsker at blive gravide, kendt far eller insemination, stedbarns-adoption, hvordan vi vil håndtere barnets spørgsmål om en evt. far, hvad barnet skal kalde begge forældre, at der bliver en mormor/morfar samt en bedstemor/bedstefar (og altså ingen farmor og farfar), hvordan reagerer vores omgangskreds og familier, kan der blive problemer i børnehaven/ skolen, hvem skal have

orlov, osv. osv. ud over alle de andre spørgsmål som i øvrigt alle andre kommende forældre tænker på. Jeg vil faktisk vove den påstand at ingen henvender sig hos Jordemoderklinikken sådan "ups nu vil vi vist gerne have børn i denne weekend". I forhold til andre par der ønsker børn, har vi nok brugt mere tid og gjort os større overvejelser inden vi går i gang med processen.

Det har allerede vist sig at nogle af disse overvejelser har været helt unødige. Bl.a. dem der går på hvordan resten af verden vil reagere på vores ønske om at blive forældre. Det begyndte i graviditeten. Overalt har vi kun mødt forståelse og glæde på vores vegne. Det være sig på vores respektive jobs, i sundhedssektoren, på fødeklinikken, blandt naboer, og selvfølgelig helt naturligt blandt familie og venner. Ja, selv de lidt højreorienterede onkler eller den mere kristne del af familien i det jyske, har spurgt interesseret til graviditeten, fødested og efter fødslen sendt os et hav af bløde pakker, blomster og lykønskninger. Til gengæld har vi været meget åbne omkring hvorledes graviditeten er kommet i stand, at vi laver en stedbarns-adoption for at sikre at barnet har to forældre, osv. osv. Og når folk finder ud af at vores eneste adgang til screenet, sikker sæd er gennem Jordemoderklinikken, så er de alle temmelig rystede og forstår slet ikke denne forskelsbehandling. Det er der altså ingen der forstår Tove, og det er mig også umuligt at forklare dem, endda selvom jeg prøver at bruge nogen af KF' argumenter. Selv på min kones arbejde har man fulgt interesseret med, og de gav hende 14 dages orlov på fuld løn da jeg fødte. De ønskede ikke at være med til forskelsbehandling og valgte således at opbevarer den fulde omkostning uden refusion fra det offentlige. Måske både du og KF kunne glæde jer, sammen med ovenstående og resten af verden, over alle de lækre ønske-børn der bliver født i disse år. Det ville klæde jer så meget.

Barnet som udgangspunkt

Der er jo ingen tvivl om, at selv som homoseksuelle skal vi nok få de børn vi vil have, ligegyldigt hvor mange forhindringer der lægges os i vejen. Men skylder vi i det mindste ikke børnene at undgå denne forskelsbehandling

der sker af deres forældre, eller hvordan tror du disse børn vil se på din og KF's indsats på dette område når de engang bliver voksne? Tror du ikke at de vil foretrække at i stedet for at arbejde for en lukning af Jordmoderklinikken, arbejdede på at gøre det nemmere at få adgang til screenet sikker sæd og samtidigt arbejdede for at udviske den forskelsbehandling der sker.

Tror du i øvrigt at de politikere der (forhåbentligt aldrig, men) måske en gang får lukket Jordmoder-klinikken, også tager ansvaret for de familier der bliver ødelagte af HIV, hepatitis osv. Ingen politiker kan være så naiv at tro, at hvis klinikken forsvinder og insemination under ordnede forhold bliver helt umulig, så kommer der ingen børn i de homoseksuelle familier.

Selvom du i debatten den 19. februar adskillige gange brugte: "Igen tager jeg udgangspunkt i barnet....", ja så var der tale om et udgangspunkt i en holdning som du og KF nu engang har bestemt sig for. Så ja, Tove vi ønsker alle det bedste for vores børn, nok især os der er forældre til dem og derfor tager vi alle udgangspunkt i barnet, men det er åbenlyst forskellige udgangspunkter der er tale om.

Frivillig barnløshed

Du gør det klart at når man vælger at gå ind i et lesbisk parforhold, så har man samtidig fravalgt muligheden for

at få børn. Det definerer du som frivillig barnløshed, og derfor skal behandling ikke tilbydes. Du siger også at hvis disse lesbiske kvinder ønsker at få børn, så er det deres eget valg at bryde ud af det ufrugtbare (lesbiske) forhold og gå ind i et nyt (heteroseksuelt) forhold, hvor det er muligt at få børn. Når vi så spørger dig, om det også gælder for de heteroseksuelle par der indgår i et samliv/ægteskab, mens de på forhånd ved at de ikke har mulighed for at få børn, så undgår du helst at svare. Og det kan jeg virkelig godt forstå. Jeg tror faktisk ikke du kunne drømme om at bede et heteroseksuelt par om at gå fra hinanden, fordi de ikke kan få børn og har vidst dette før de indgik i parforholdet. I stedet benytter du dette eksempel til at slå fast at det netop er for disse heteroseksuelle par loven er lavet. Så kan de nemlig få hjælp til at komme deres ufrivillige barnløshed til livs. Jeg beklager meget, men jeg kan kun se en helt utrolig diskrimination af lesbiske kvinder! Eller hvor er det lige forskellen er henne?

Jeg forsøgte at forklare dig den 19. februar, men desværre forgæves, at ønsket om at få børn, eller driften at sætte børn i verden, som oftets er et helt personligt ønske. Nogen ønsker børn, andre kunne ikke drømme om at sætte børn i denne verden. Således har jeg altid vist at jeg gerne ville have børn, også dengang jeg levede alene. Det der krænker mig utroligt og som jeg har

svært ved at fatte er, at dette ønske kun er ok så længe jeg lever sammen med en mand. Hvis jeg skulle leve alene eller sammen med en kvinde, så dur det altså ikke at jeg gerne vil have børn. Du har selv to børn Tove, er det mon ønskebørn og har du mon altid ønsket dig børn. Det har du måske, og så er der vel ikke så stor forskel på dit og mit ønske?

Den bedste start

Jeg synes det var modigt af dig at stille op til debatten og det siger jeg dig tak for. Slutteligt vil jeg appellere til dig som politiker, kvinde, mor og som det sikkert rare menneske du er: Tag nu virkelig udgangspunkt i børnene, for de eksisterer jo og der kommer stadig flere til. Se verden som den er og ikke som KF og du måske kunne ønske det. Lad ikke børnene bøde fordi de ikke fødes med lige præcis en mor og en far, og sidestil dem med alle de andre børn. Hvis du og resten af vores samfund kun ønsker det bedste for disse børn, der fødes lige så uskyldige som alle andre børn, så er de i hvert fald meget tæt på den bedste start på livet. Dette sammen med den betingelsesløse kærlighed fra deres forældre, giver dem de største muligheder for at blive gode og hele mennesker. Det er vel det vi alle håber, ønsker og arbejder på.

Wagner Petersen
Frederiksberg